

Berat Geceniz Mübarek Olsun

– Sami Biber · 27 Mart 2021

Bilindiği gibi bugün (27.03.2021) Şaban ayının on beşinci gecesidir ve asırlardır Şaban Ayının on beşinci gecesinde biz Müslümanlar (En azından Türkiye'deki Müslümanlar) Berat Kandilini kutlarız.

Evet, gecenin adı aslında Berat gecesidir ama diğer tüm kutsal saydığımız gecelerle birlikte Osmanlı Padişahı II. Selim'den bu yana bu gecelere kandil demişiz ve kandil olarak kutlamışız zira II. Selim döneminde ilk defa camilerin minarelerine kandil dediğimiz mahyalar asılmış, o günden itibaren de geceler kandil gecesini olarak anılmıştır.

Berat kurtuluş demektir. Özelde ise tüm günahların sıfırlanması, insanın anasından doğduğu gibi tertemiz olması anlamına gelir.

Peki Şaban Ayının on beşinci gecesini niçin bu kadar önemli ve değerlidir? Evet, mutlaka bir şeyler olmuştur ki yüce Rabbimiz bu geceye özel bir önem atfetmiştir.

Nedir Şaban ayının on beşinci gecesini önemli kılan adeta Kadir gecesine eşit hale getiren?

İşte bu noktada hep rivayetler devreye girer.

Rivayetlere göre Şaban Ayının on beşinci gecesini önemli ve özel kılan sebepler şunlardır:

1- Duhan Suresinin 3. Ayeti... Bu ayette Rabbimiz " Biz O'nu(Kur'anı) Mübarek bir gecede indirdik" Buyurmaktadır.

İyi de bu mübarek gecenin Şaban Ayının on beşinci gecesini olduğu ayette belirtilmiyor ki. Öte taraftan yüce Rabbimiz bir başka surede (Bakara suresi 185. Ayet) Rabbimiz Kur'anın hangi ayda indirildiğini açık bir şekilde ifade ediyor: "O (sayılı günler), doğruyu eğriden ayırma, gidilecek yolu bulma konusunda açıklamalar ve insanlara rehber olarak Kur'an'ın indirildiği Ramazan ayıdır. Artık içinizden kim bu aya yetişirse onu oruçlu geçirsin. Kim de hasta veya yolcu olursa, başka günlerden sayısınca tutar. Allah sizin için kolaylık istiyor, güçlük çekmenizi istemiyor. Sayıyı tamamlamanız, size doğru yolu göstermesinden ötürü Allah'ı tazimle anmanız için ve şükredesiniz diye (uygun hükümler gönderiyor)"

Yani Kur'an, Ramazan ayında indirilmiş. O halde Şaban Ayının on beşinci gecesini nereden çıkıyor?

İşte bu noktada İslam alimleri, büyük müçtehidler farklı görüşler ortaya atarak diyorlar ki "Kur'an, Şaban Ayının on beşinci gecesini Lehv-i mahfuzdan yer yüzüne indirildi. Kadir gecesinde ise ilk ayetler Cebrail

Aleyhisselam tarafından Peygamberimize tebliğ edildi.

2- Bazı rivayetlere göre kiblemizin Kudüs'teki Mescid-i Aksa'dan, Mekke'deki Mescid-i Harama döndürülmesi de Hicret'in ikinci yılında Şaban Ayının on beşinci gecesi vuku bulmuştur ve Şaban Ayının on beşinci gecesine ayrı bir önem atfedilmesinin sebeplerinden biri de budur.

3- Şaban Ayının on beşinci gecesine ayrı bir önem verilmesinin üçüncü sebebi ise Peygamberimize ait olduğu ileri sürülen iki hadisten kaynaklanmaktadır. Bu hadislere göre Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

A) "Allah Teâlâ -rahmetiyle- Şâbanın on beşinci gecesi dünya semasında tecelli eder ve Kelb kabilesi koyunlarının kolları sayısından daha fazla kişiyi bağışlar."

B) "Şâbanın ortasında gece ibadet ediniz, gündüz oruç tutunuz. Allah o gece güneşin batmasıyla dünya semasında tecelli eder ve fecir doğana kadar, 'Yok mu benden af isteyen onu affedeyim, yok mu benden rızık isteyen ona rızık vereyim, yok mu bir musibete uğrayan ona âfiyet vereyim'" Der.

Evet, bu hadisleri mutlaka her Müslüman duymuştur ancak hadisleri kitaplarına alan Tirmizi ve İbn-i Mâce dahi bu hadislerin sened yönünden zayıf hadisler olduğunu ifade ederler.

Bu arada Berat gecesine özel ibadetler konusunda da ayrılık vardır. Mesela İmam Gazzali Berat Gecesinde Fatıha'dan sonra her rekâtında on bir İhlas Suresi okunan yüz rekât bir namazın ya da Fatihadan sonra yüz İhlas Suresi okunan on rekât bir namazın çok sevap olduğunu söylerken Zeynüddin el İraki ve İmam Nevevî bunun aslının olmadığını söylemişlerdir. Bu namazın bir bid'at olduğunu kaydeden Nevevî, bu konuda Kütübü'l-kulûb ve İhyâ'ü 'ulûmi'd-dîn'de geçen rivayete aldanılmaması gerektiğini söylemiştir.

Berat gecesinin ne zamandan beri kutlandığına gelecek olursak.

Peygamberimizin bu geceye ayrı bir önem verdiği ve bu gece herkesi daha fazla ibadet etmeye teşvik ettiği, kendisinin de daha fazla ibadet ettiği rivayet edilir. Bu eğer bir kutlama ise Peygamberimiz zamanında vardır böyle bir kutlama.

Ancak, Şaban Ayının on beşinci gecesinin Berat gecesi olarak kutlanmaya başlanması bazı rivayetlere göre Hicri 400- Miladi 1010 yılında, veya Hicri 448- Miladi 1056 yılında Kudüs'te, Mescid-i Aksa'da yukarıda bahsedilen namazların kılınmasıyla başladığı, zamanla Müslümanların bunu bir sünnet olarak algılayıp sürdürdüğü ve tüm İslam ülkelerine yayıldığı şeklindedir. Yine bazı rivayetlere göre gecenin Berat Gecesi olarak kutlanması daha da eskidir ve Mekkeliler Mescid-i Haram'da yüz rekâtlık bir namaz kılarak ihya ederler bu geceyi.

Velhasılıkelam Yüce Rabbimiz, Yüce Peygamberimiz, Yüce Kitabımız, Şaban Ayının on beşinci gecesine ayrı bir önem vermiş mi? Berat gecesi diye br gece kesinlikle var mı konusunda İslamın en büyük din adamları arasında bile ayrılık varken ben çıkıp da " Vardır." Ya da " Yoktur" Dersem büyük hata etmiş olurum.

Velhasılıkelam asırlardan beri beratımıza vesile bir gece kabul ettiğimiz Berat Gecesinde tüm İslam alemi için hayırlara vesile olmasını dilerim.

Rabbim bizleri her geceyi Berat Gecesi olarak kabul edip kendisine kul, resulüne ümmet olmak çabası içinde olan kullarından eylesin.

Rabbim bizleri Berat Gecesine ulaştırdığı gibi Ramazan'a, Kadir gecesine ve Ramazan Bayramına da ulaştırın inşallah.

Allah'ın Rahmet ve bereketi üzerinize olsun.